

Re-integratie van allochtone vroegtijdige schoolverlaters

Drs. Kaj van Zenderen
Prof dr. R. Maier
Dr. W. de Graaf

Inleiding: re-integratie van allochtone vroegtijdige schoolverlaters

Achtergrond project:

Probleem van voortijdig schoolverlaten → belemmering voor duurzame arbeidsmarktpositie

Doel/centrale vraag project:

- Verkenning en evaluatie lokale re-integratiepraktijk (beleid + projecten)
- Verbeteren re-integratie allochtone jongeren zonder startkwalificatie
→ (terug) naar school of werk, ook preventief

- Geen startkwalificatie (Mbo niveau 2) = drop-out
- Brede definitie → overschatting van het probleem: meeste drop-outs zijn werkzaam(65%)
- Doelgroep en problemen zijn erg gedifferentieerd

Relatie met onderzoeksprogramma:

- 1e (preventieve)station in re-integratie
- Inzicht in ketensamenwerking

Methoden:

- Kwalitatief: interviews en etnografisch onderzoek bij re-integratieprojecten, scholen en buurthuis
- Kwantitatief: survey onder MBO leerlingen op vijf scholen (n=608)

Resultaten: onderwijs en overgang naar de arbeidsmarkt

- Studenten en docenten ongemakkelijk met competentiegericht onderwijs (aanleren soft + hard skills)
- Stagelopen positief(88%): gevoel echt iets te leren, ingang in arbeidsmarkt, oefenen soft skills
- Discriminatie vormt obstakel: ervaringen op straat (42%), bij het zoeken naar werk/stage(28%), op het werk(27%), op school(21%)
→ Scholen behoeden leerlingen voor discriminatie

- Belang van sociaal netwerk → steun bij school, aanwezigheid rolmodellen
Geen hulp bij school(53%), bij financiën(40%), bij zorgen(12%)
- Steun via buddy- of mentorprojecten
- Inzet leeftijdsgenoten: aansluiting leefwereld
Vb. promotieteams van allochtone jongeren
→ empowering mentoren + rolmodel voor anderen

Resultaten: re-integratieprojecten voor uitgevallen jongeren

- Nadruk op werknemersvaardigheden/soft skills
  - enerzijds toerusting drop-outs voor de arbeidsmarkt
  - anderzijds risico van uitsluiting
- Deel van de drop-outs niet bereikt/geholpen:
  - Deelname aan projecten vrijwillig
  - Selectieprocedures → creaming en/of parking

- Sluitende aanpak → lastig samenwerken
Registratiedrift en recht op privacy
- Teveel nadruk op 'terug naar school' → niet altijd
realistisch en nodig voor vinden van werk
- Stigma van re-integratie

Vertaling naar praktijk: bad practice

- Negatieve discours rond voortijdig schoolverlaten
- Ongestructureerd competentiegericht onderwijs
- Discriminatie bij zoeken naar werk/stageplaatsen
Uitsluitende werking van soft skills
- Werkwijze re-integratieprojecten voor problematische uitvallers
- Gefragmenteerde aanpak voortijdig schoolverlaten
→ projecttitus

Vertaling naar praktijk: good practice

- Ondersteunende rol oudere broers/zussen bij onderwijs
- Buddy en mentorprojecten, inzetten op peer to peer
- Groepen in de klas laten samenwerken
- Praktijkervaring (stageplaatsen, leerwerkbanen)
- Samenwerking met bedrijfsleven bij opzet projecten
Vb. 'Geef een Kanaleneilandse een stageplaats'
- Beroepskeuzebegeleiding

Relatie met de praktijk

= Voortdurend proces van uitwisseling

Doel:

1. Betrokkenen: gebruik resultaten bij opzet en verbeteren van beleid/programma's
2. Reflecteren, aanscherpen resultaten, up to date blijven
3. Band met veld versterken → 'nieuwe' mogelijkheden voor onderzoek

Hoe?

- Verspreiden nieuwsbrieven, artikelen
- Presentaties, discussies en interviews
Vb. docentenvergaderingen

Drie stellingen:

1. Ter voorkoming van bad practice zijn uiteenlopende actoren en is intensieve samenwerking nodig
2. Maar: de aanpak van voortijdig schoolverlaten is te gefragmenteerd
3. Er is teveel nadruk op '(terug) naar school' en het behalen van de sterkwalificatie

